

1A

Tiotal och ental

VÄRDERA VALDA STRATEGIER – TAL

Avsikt och matematikinnehåll

Genom ett spännande tärningsspel kan elever utveckla sin känsla för tals storlek och sin förmåga att göra strategiska bedömningar. *Tiotal och ental* lyfter fram taluppfattning i området 0–100 och användning av positionssystemet.

Förkunskaper

Eleverna måste ha introducerats i positionssystemet.

Material

En tärning per par eller grupp, papper och penna.

Beskrivning

Spelregler beskrivs på nästa sida. Det är viktigt för spänningens skull att bara en tärning används gemensamt. Som omväxling kan deltagarna slå tärningen åt varandra.

Introduktion

Diskutera med eleverna hur de kan skriva talen och genomföra den fortlöpande (behöver ordet fortlöpande förklaras för eleverna?) summeringen. Ska alla beräkningar ske med huvudräkning eller kan skriftliga räknemetoder användas? Behöver en del elever använda miniräknare?

Uppföljning

Låt elever berätta hur de tänkte då de valde om det slagna talet skulle sparas som tiotal eller ental.

Variation

Se även 1A *Sum it up* som är ett liknande spel men med dominobrickor istället för tärning.

Utveckling

Spelet kan göras mer utmanande med högre talområden eller decimaltal. Tänk då på att anpassa vinstgränsen. Utökas talområdet upp till tusental kan 10 000 vara en lämplig gräns. Används enbart tiondelar och hundradelar kan fem passa som vinstgräns. En ytterligare utveckling av spelet är att byta ut den vanliga tärningen till exempelvis en tiosidig tärning.

Tiotal och ental

Material

En sexsidig tärning, papper och penna.

Gör så här

Spela två och två. Utmaningen är att komma så nära hundra som möjligt – *utan att passera den gränsen* – genom att vid varje eget tärningslag välja om talet ska tolkas och sparas som tiotal eller ental.

- Slå tärningen varannan gång.
- Varje deltagare *måste* slå sju gånger.
- Den som slagit tärningen bestämmer om tärningens tal ska tolkas som tiotal eller ental och antecknar sitt val.
- Summera fortlöpande!
- Vinner gör den som efter sju slag kommit närmast hundra men inte passerat. Över hundra är lika med utslagning.